

L'esquerra balear es llança al carrer

L'esquerra social i política de les Illes es mobilitza contra el PP als carrers, seguint la mateixa estratègia que el 1998 i 1999.

Lesquerra balear es llança al carrer. A donar la batalla al PP. El passat divendres dia 17 –després de tancar aquesta edició– la Vila d'Eivissa es va convertir en l'escenari d'una manifestació en contra de les obres de l'autovia que vol partir l'illa (vegeu sobre el particular la informació a la pàgina 64). Però la gran batalla es produirà a Palma, a la capital, on les forces polítiques i socials progressistes protagonitzaran una espiral d'accions que culminaran amb dues importants manifestacions populars, probablement una la pròxima tardor i l'altra la primavera de l'any vinent. Amb l'objectiu d'activar el vot cap als partits progressistes tant com sigui possible, amb l'anhel compartit que el PP no obtengui majoria absoluta en les pròximes eleccions autonòmiques i que, per tant, s'obri la possibilitat a un nou Pacte de Progrés.

En aquest pacte, hauria de participar-hi novament UM, partit que, si bé actualment és aliat del PP, ja no dissimula el malestar amb el seu soci. Tant és així que fonts relacionades amb la presidència d'aquest partit transmetien la setmana passada a aquest setmanari la seva convicció que a "curt termini" hi haurà fortes desavinences entre totes dues formacions. De fet, la tensió entre PP i UM és l'altra gran opció de l'esquerra. Espera que vagi en augment i faci impossible, si l'aritmètica parlamentària després de les pròximes eleccions ho permet, una nova aliança entre nacionalistes i conservadors que torni a fer reviure el Pacte de Progrés. A banda d'aquest flanc, l'esquerra entén que se l'ha de jugar al carrer. I, en aquest sentit, vol

Els moviments socials d'esquerra es llançaran al carrer amb el suport entusiasta de l'esquerra política i amb la intenció de vèncer el PP balear.

recuperar l'estratègia que va seguir entre 1998 i 1999.

Estratègia general de carrer. Fa just dos anys, el 15 de febrer de 2004, sortien als carrers de Palma dotzenes de milers de persones, convocades pel GOB (Grup d'Ornitologia Balear i de Defensa de la Naturalesa), l'entitat ecologista de referència, per protestar contra el que aleshores eren projectes del Govern balear de fer importants autovies i autopistes a Mallorca. L'èxit no es traduí en cap altra acció en contra de les obres, que s'iniciaren, es construïren i, la majoria, ja estan acabades. L'aparent apatia d'aquests dos anys sembla tocar a la fi. El GOB ha anunciat la intensificació de la mobilització al carrer. Un anunci que els dirigents de l'oposició d'esquerra –PSOE, PSM i EU-Verds– saluden perquè consideren, extraoficialment, "que ja era hora". Creuen que les manifestacions són importants. Se sincerava així amb aquest setmanari un dirigent d'EU-Verds, molt partidari de l'acció de carrer: "No es tracta tant

de creure que es pot fer perdre vots al PP com d'activar la tensió entre les nostres bases i els nostres votants perquè no es deprimeixin i, almanco, creguin que paga la pena anar a votar-nos." Però perquè aquesta estratègia tenguí èxit no pot ser que qui convoca siguin els partits mateixos sinó que ho han de fer entitats independents. I aquest és el paper del GOB i, també, de l'Obra Cultural Balear (OCB).

Dilluns de la setmana passada, 13 de febrer, el GOB anunciava un seguit "d'accions de carrer" per protestar contra la "destrossa territorial de Mallorca" organitzades per "Salvem Mallorca", l'entitat que coordina totes les plataformes opositores a les obres que ha fet el Govern balear i el Consell insular. Així ho manifestava el president de l'entitat ecologista, Macià Blazquez. No identificava en concret les accions directes, però no descarta una estratègia en espiral que acabi amb una gran manifestació.

D'altra banda, el president de l'OCB, Jaume Mateu, declarava en una entrevista a la premsa local que enguany

l'entitat cultural organitzarà diversos actes per sensibilitzar la ciutadania contra la política del Govern del PP que perjudica seriosament el català a Balears, però rebutjava fer la tradicional Diada del mes de maig. O, millor dit, s'ajornarà per a l'any que ve per intentar que sigui massiva com mai i "just abans de les eleccions" autonòmiques i municipals.

Així, doncs, l'esquerra, l'ecologisme i el nacionalisme social balear es preparen per llançar-se novament als carrers de Palma els pròxims mesos. Possiblement la capital illenca vegi dues grans manifestacions a partir de la pròxima tardor. Una d'ecologista a finals d'any i una altra nacionalista la primavera de l'any vinent –l'anunciada per l'OCB–, amb el suport decidit i entusiasta de PSOE, PSM i EU-Verds, en una repetició, si fa no fa, de la mateixa estratègia d'erosió del PP que ja van seguir entre 1998 i 1999.

En efecte, aleshores el GOB i l'OCB convocaren i protagonitzaren dues grans mobilitzacions que emmarcaren els set mesos previs a les eleccions autonòmiques de 1999. En aquells moments el primer Pacte de Progrés governava el Consell de Mallorca (PSOE, PSM, UM i amb el suport extern d'EU) des de 1995, mentre que el PP tenia majoria absoluta en el Parlament. Els dos eixos de discussió i polèmica constant

eren, com avui, l'ordenació del territori i el català. Els ecologistes convocaren per al 12 de novembre de 1998 una manifestació popular de rebuig a l'excés de construccions que havia anunciat el Govern, presidit, curiosament com ara, per Jaume Matas (1996-1999). L'èxit va ser rotund. Palma va viure una de les manifestacions més nombroses de la història. Des d'aquell moment i durant els mesos següents, els partits d'esquerra i UM mantingueren encesa la flama de la reivindicació en favor del territori. Encara més: com que governaven el Consell donaren mostra dels seus propòsits si arribaven al Govern: decretaren les moratòries urbanístiques a Mallorca.

D'altra banda, en matèria de normalització lingüística el Govern de Matas va significar una passa endarrere en relació a les esperances que aixecà el seu antecessor, Cristòfol Soler (1995-1996). Cal recordar que el president Soler havia participat en la Diada de l'OCB de maig de 1996 i que el mateix mes protagonitzà la primera cimera de governs al complet amb l'executiu de la Generalitat de Catalunya, encapçalat per Jordi Pujol, de la qual resultaren acords de col·laboració cultural i lingüística que no tingueren continuació. Doncs bé, el successor de Soler, Matas, tot d'una s'enfronta directament amb l'OCB i altres organitzacions, plataformes i iniciatives

catalanistes. I va fer passes que al par de les entitats culturals locals atacaven frontalment la normalització del català. En aquest ambient, les diades de l'OCB de 1997 i 1998 anaren incrementant crítica cap a Matas. Fins que la de 1999 s'organitzà amb tota la intenció de convocar la màxima tensió popular i d'afavorir el vot a qualsevol partit que no fos el PP. En aquest sentit va ser molt gràcies a la presència en la manifestació de plana major de dirigents de PSC, PSM, EU-Verds i fins i tot d'UM, a Maria Antònia Munar al capdavant, fet insòlit perquè Munar no sol anava a aquests actes. Tots els partits hi eren menys el PP.

En aquells mesos decisius de 1999, la sintonia entre polítics progressistes, ecologistes i nacionalistes (PSOE, PSM, EU-Verds i UM) i les entitats socials (GOB i OCB) va convergir en un seguit d'actuacions que culminaren amb les dues grans manifestacions citades, les quals, al capdavant, foren considerades pels seus convocants posteriors com a fites fonamentals per explicar la pèrdua de la majoria absoluta conservadora en les eleccions autonòmiques de 1999 i, consegüentment, s'encaminaren a la formació del Pacte de Progrés. És la mateixa estratègia que es prepara.

Miquel Paye

Parlar per parlar

Esperant l'abril

El 25 d'abril commemorem, com és costum, la derrota d'Almansa. No cal fer esment de la festa –o el magne soterrar– de l'any vinent, en què s'acompliran 300 anys del final tràgic de la guerra de Successió al País Valencià. Tots en preparen alguna per a d'ací a dos mesos. Manifestos, compromisos, signatures solemnes... el programa serà variat, però amb resultats incerts. El PSOE valencià, juntament amb el PP –servituds de l'ampli consens que comparteixen– escenificaran amb la grandiloqüència previsible la vigència del nou Estatut d'Autonomia, un text poca cosa què, gràcies al paperot que han representat els socialistes, particularment el seu secretari general, Joan Ignasi Pla, ha provocat un efecte devastador al si de l'esquerra. No solament per la claudicació frustrant

davant la dreta, sinó per l'efecte desmobilitzador que porta en un escenari preelectoral on semblava que canviarien regles del joc. Desallotjar el PP, sí, però amb un canvi legislatiu que garantis la presència en les institucions de diverses opcions polítiques representatives d'un electorat tan ple com absent. Doncs aquesta vegada, tampoc. No serà cap exclusiva del PSOE. A l'esquerra diversa i cridanera també ha vanitats i reis del mambo. Hi ha la possibilitat remota que tots plegats i no solament el BNV i l'Entesa –uns i altres peren que la bacora caiga de la figuera sense haver d'esperar el braç–, mobilitzen mitjançant una coalició antisistema, tiple i atractiva, els vots que s'instal·laren fa temps en l'horitzó. Caldrà veure si l'horitzó dels minoritaris s'estén enllà dels propis corralles. Esperarem el 25 d'abril. De derrota, fins a la victòria final.

Manuel S. Jaume